

MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI
Sekretarz Stanu

Kazimierz Plocke

Warszawa, dn. 20.01.2014

RYBr-AP-992-1/14

J. Gródiewicz
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
wpłynęło dn. 23.01.14
nr. 415 podpis *JG*

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu RP

Danie Marszałku

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 grudnia 2013 r., znak DSPA-4813-1068-(1)/13, przedkładałam stanowisko Resortu Rolnictwa w sprawie informacji, jakie działania podjął rząd w ostatnich dwóch latach i jakie zamierza podjąć w najbliższym czasie w celu wsparcia hodowców karpia i innych ryb słodkowodnych w Polsce.

Odnosząc się do przekazanego przy ww. piśmie Oświadczenia grupy senatorów złożonego na 45. posiedzeniu Senatu w dniu 12 grudnia 2013 r., pragnę poinformować, iż niesłusznym jest twierdzenie o „braku unijnego wsparcia finansowego dla hodowców”. Akcesja Polski do Unii Europejskiej i dziewięć lat członkostwa w jej strukturach przyniosły nowe szanse modernizacji i rozwoju tego sektora. W ramach dwóch programów operacyjnych, SPO 2004–2006 oraz PO RYBY 2007–2013 do akwakultury trafiły znaczące środki finansowe, które umożliwiły jej restrukturyzację.

W ramach obecnego Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” hodowcy ryb otrzymali możliwość ubiegania się o pomoc finansową przede wszystkim ze środków osi priorytetowej 2 *Akwakultura, rybołówstwo śródlądowe, przetwórstwo i obrót produktami rybołówstwa i akwakultury*, której głównym celem było rozwinięcie oraz modernizacja sektora akwakultury i dostosowanie go do perspektyw i oczekiwań rynku, utrzymanie zrównoważonego poziomu działalności w rybołówstwie śródlądowym, a także usprawnienie przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybactwa. Działania w ramach osi 2 adresowane do hodowców zlokalizowane były w szczególności w Środku 2.1 *Inwestycje w chów i hodowlę ryb* oraz 2.2 *Działania wodno-środowiskowe* i pragnę podkreślić, że spotkały się one z dużym zainteresowaniem beneficjentów. Efekty wsparcia w ramach ww. środków przedstawiają się następująco:

a) w ramach Środka 2.1:

- zawarto 403 umowy o dofinansowanie, co stanowi 99,30% wykorzystania limitu środków finansowych,
- całkowita wartość przyznanej pomocy to ponad 246 mln zł, z czego w latach 2012 i 2013 wypłacono ponad 50 mln zł.

b) w ramach Środka 2.2:

- zawarto 1017 umowy o dofinansowanie, co stanowi 94% wykorzystania limitu środków finansowych,
- całkowita wartość przyznanej pomocy to ponad 325 mln zł, z czego w latach 2012 i 2013 wypłacono ponad 200 mln zł.

W ramach unijnego współfinansowania hodowcy dokonywali zakupu środków transportu do przewozu ryb, niezbędnego do tego celu wyposażenia – basenów, chłodni, instalacji natleniających, urządzeń do odłowu ryb ze stawów oraz usprawniających prace w gospodarstwach rybackich: sortowni służących do podziału ryb na gatunki i sortymenty, sadzy do przetrzymywania ryb, pomp do napełniania basenów transportowych, czy systemów karmienia mechanicznego pozwalających zoptymalizować proces karmienia ryb w stawach. Wydatkowane środki pozwoliły w mojej ocenie na unowocześnienie sektora i stworzenie warunków do efektywnej produkcji wysokiej jakości produktów.

Działania planowane na lata kolejne to przyjęcie nowej perspektywy finansowej. Program Operacyjny na lata 2014-2020 jest jednym z najważniejszych celów dla Polski w szczególności w zakresie pozyskania wsparcia na rzecz akwakultury i podkreślenia jej specyfiki i odrębności od rybołówstwa morskiego. Pragnę poinformować, iż prace nad ostatecznym kształtem Rozporządzenia Rady i Parlamentu Europejskiego o Europejskim Funduszu Morskim i Rybackim (EFMR) nadal trwają. Niemniej na obecnym etapie prac projekt Rozporządzenia o EFMR poświęca akwakulturze Rozdział II tj. *Zrównoważony rozwój akwakultury*. Obejmuje on następujące obszary wsparcia: innowacje, inwestycje produkcyjne w akwakulturę, nowe formy dochodów i wartość dodana, usługi z zakresu zarządzania, zastępstw i doradztwa dla gospodarstw akwakultury, promowanie kapitału ludzkiego i tworzenia sieci kontaktów, zwiększanie potencjału terenów hodowli w ramach akwakultury, akwakultura świadcząca usługi w zakresie ochrony środowiska, środki dotyczące zdrowia i dobrostanu zwierząt, ubezpieczenie zasobów akwakultury. Należy zatem zauważyć, iż Komisja Europejska przewiduje znacznie szerszy zakres wsparcia dla sektora w nowym okresie programowania w porównaniu z tym, co oferował Europejski Fundusz Rybacki na lata 2007-2013. Najistotniejsze działania dla rozwoju akwakultury będą obejmowały:

1. *Projekty innowacyjne w akwakulturze*: m. in. rozwój innowacji technicznych lub wiedzy w dziedzinie akwakultury, co w szczególności prowadzić będzie do zmniejszenia wpływu na środowisko, wspieranie bardziej zrównoważonego gospodarowania zasobami, poprawy dobrostanu zwierząt lub ułatwiania nowych zrównoważonych metod produkcji. Ponadto projekty będą służyć rozwojowi lub wprowadzaniu do obrotu nowych lub znacznie ulepszonych produktów, nowych gatunków akwakultury o dobrym potencjale rynkowym, nowych lub ulepszonych procesów, nowych lub ulepszonych systemów zarządzania i organizacji.
2. *Inwestycje produkcyjne w akwakulturę*: m. in. dywersyfikację produkcji akwakultury i hodowanych gatunków, modernizację jednostek akwakultury, w tym poprawę warunków pracy i bezpieczeństwa pracowników sektora akwakultury. Ponadto inwestycje polegać będą na nabywaniu sprzętu służącego ochronie gospodarstw przed dzikimi drapieżnikami, na zmniejszaniu negatywnego lub wspieraniu pozytywnego oddziaływania na środowisko oraz poprawie efektywnego gospodarowania zasobami. Dodatkowo obszar inwestycji ukierunkowany będzie na poprawę jakości produktów akwakultury oraz odbudowę

istniejących stawów i zalewów w sektorze akwakultury przez usuwanie mułu lub ewentualne środki mające na celu zapobieganie odkładaniu się mułu.

3. *Promowanie kapitału ludzkiego i tworzenia sieci kontaktów*: uczenie się przez całe życie, upowszechniania wiedzy naukowej i technicznej oraz innowacyjnych praktyk.
4. *Zwiększanie potencjału terenów hodowli w ramach akwakultury*: rozwój terenów hodowli i infrastruktury gospodarstw chowu i hodowli ryb, będą mogły być podejmowane operacje dotyczące identyfikowania i tworzenia map terenów o warunkach najlepiej dopasowanych do rozwoju akwakultury.
5. *Ubezpieczenie zasobów akwakultury*. Działanie to ma na celu dofinansowanie składek na ubezpieczenie zasobów akwakultury, które pokrywa straty powstałe w związku z klęskami żywiołowymi lub niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi lub nagłymi zmianami jakości wody, za które dany operator nie jest odpowiedzialny bądź chorobami w akwakulturze, awarią lub zniszczeniem obiektów produkcyjnych, za które dany operator nie ponosi odpowiedzialności.

Podkreślenia wymaga fakt pozostawienia szerokiego zakresu wsparcia inwestycyjnego przeznaczonego dla gospodarstw akwakultury, co jest szczególnie istotne ze względu na polskie uwarunkowania, gdzie chów i hodowla ryb jest bardzo rozwinięta i charakteryzuje się wielowiekowymi tradycjami.

W odniesieniu do kwestii opłat z tytułu poboru wody na potrzeby chowu i hodowli ryb oraz innych organizmów wodnych pragnę podkreślić, że stanowi ona obecnie przedmiot intensywnych ustaleń i dyskusji pomiędzy resortem Rolnictwa a Ministrem Środowiska. W prace zaangażowane są również organizacje szeroko reprezentujące branżę rybacką.

W nawiązaniu do kwestii niszczenia hodowli przez ptactwo wodne chciałbym podkreślić, iż podzielam stanowisko prezentowane w oświadczeniu grupy senatorów dotyczące negatywnego wpływu ptaków rybożernych na obiekty chowu i hodowli ryb. Pragnę jednocześnie zaznaczyć, iż kompetencje w zakresie działu Środowisko, w tym sprawy dotyczące ochrony gatunków zwierząt, posiada Minister Środowiska. Dodatkowo pragnę poinformować, iż w trakcie procesu legislacyjnego nad projektem rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, zmieniającym rozporządzenie, w którym przewidziano możliwość odstępstwa od ochrony gatunkowej na stawach uznanych za obręby hodowlane, Ministerstwo Rolnictwa wielokrotnie wskazywało na zagrożenia związane z wprowadzeniem ochrony gatunkowej tak licznych populacji zwierząt, w tym ptaków rybożernych, szczególnie na stawach uznanych za obręby hodowlane. Podkreślano, iż wprowadzenie takiej regulacji może prowadzić do zaniechania hodowli w obiektach stawowych ze względu na brak opłacalności takiej działalności, w przypadku, gdy ryby są wyjadane lub infekowane chorobami przez gatunki rybożerne, a nie jest możliwe ich odstraszanie ze względu na przysługującą im ochronę gatunkową w obiektach produkcyjnych. W konsekwencji będzie to powodować degradację stawów i ich likwidację.

Z poważaniem

SEKRETARZ STANU

Kazimierz Plocke